N°. 168.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 18 Augustus

Door de gewigtige gebeurtenissen, en op het verlangen der meeste geabonneerden, deze Courant sedert den 1n. Augustus behalve de extra couranten, dagelijks verschijnende, is de prijs thans bepaald tegen f 6 franco per post in de Ned. provincien, zullende dienvolgens de prijs voor de geabonneerden van 1°. Julij tot ultimo September berekend worden a f 5.60 en voor de nieuwe geabonneerden van 1° Augustus tot ultimo September a f 4.

NEDERLANDEN.

Breda, den 17den Augustus.

EEN WOORD OVER DE JONGSTE MEDEDEELINGEN AAN DE STATEN-GENERAAL.

Wij hebben met aandacht den brief gelezen door de Conferentie te Londen aan onzen minister geschreven, en kunnen niet nalaten op het hoogst verantwaardigd te zijn; over de wijze waarop dezelve schrijft aan onzen Koning. En waarlijk, indien men in aandacht neemt derzelver uitlegging van 's Konings verklaring, dat Hij met kracht van wapenen de onderhandeling zal ondersteunen, dan moet men erkennen dat men geen meer ellendige en nietswaardige *chicane* zou kunnen in het midden brengen, dan de Londensche Conferentie in haren jongsten brief; en wij verwonderen ons, hoe men zulke beneden alle waardigheid zijnde uitvlugten heeft durven bezigen. Maar dit is het gewoon geval, als men van het pad der regtvaardigheid eens is afgeweken! Waar toch, vragen wij, is de rust *binnen 's lands* gestoord geworden, zoo dat de krijgsmagt te tusschen beide moeten komen? indien er opgewondenheid in de Nederlanden bestaat, ze is die van verontwaardiging tegen onverdiende miskenning, en de krijgsdagt heeft niets anders dan VOORWAARTS ten doel. Maar wij gaan verder en vragen, welk is het *territoir* van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden? Zou dat nu, in dit oogenblik, nog niet datzelfde grondgebied zijn, wat het door de tractaten in 1815 is geworden? Wie toch heeft dat grondgebied ingekort? De mogendheden hebben het niet kunnen doen, zonder aan Koning *Willem* terug te geven, wat daar voor was ingebragt, en de welmeendigheid der Belgen geeft hun daarom nog geen regt, om als een onafhankelijk volk erkend te worden. Geen tractaat regelt de grensscheiding tusschen Holland en België als onafhankelijke staten; welk ander grondgebied heeft dan Zijne Majesteit dan datgene, wat het nog in 1830 was? Of zoude men tegen den Koning willen beweren, dat, omdat Frankrijk heeft aangekondigd: » het koningrijk der Nederlanden, zoo als het de tractaten hadden daargesteld, bestaat niet meer" daarom de Koning der Nederlanden zijn bezitregt zou verloren hebben? Maar neen, wij bedriegen ons; er bestaat een tractaat, regelende de grenzen, het is het 12e protocol, met de annexe *a:* dit verbond is tusschen al de groote Mogendheden en onzen Koning aangegaan; dat tractaat heeft men beloofd ten uitvoer te zullen leggen. Dan dit tractaat is niet verbindend voor den Koning, zoo lang België ook niet tot hetzelve is toegetreden; en het is dan nog maar verbindend voor zoo verre de daarbij bepaalde grenzen en de schuldverdeeling behouden blijven. Met andere woorden dit protocol is niet van kracht voor ons, zoo lang de conditie, waarop het is gesloten, niet ten uitvoer is gelegd. Intusschen wordt dit staatstuk als het ware verbrokkeld door de Conferentie; daar wordt niet meer van gesproken; maar men spreekt des te meer van België als van eenen onafhankelijken staat. Dan indien de Conferentie *conséquent* wil zijn in hare handelingen, zoo als zij daarvan den schijn wil aannemen, stoffende niet onaardig daarop, dat hare beginselen en verbindtenissen nog *dezelfde* zijn als op den 25sten Julij 1831! dan moest de Conferentie ook verklaren, om welke redenen de beginselen en verbindtenissen, sedert het daarstellen van het 12e protocol veranderd zijn; dan moest de Conferentie verklaren, hoe en op welke voorwaarden België als onafhankelijke staat is erkend geworden. En is zij dan ook nog indachtig, dat de bij de berugte 18 artikelen bepaalde onafhankelijkheid van België, afhing van de aanneming dier 18 artikelen, niet slechts door België alleen, maar ook door Holland; zonder welke gemeene aanneming die 18 artikelen zouden beschouwd worden als niet geschied? Zóó is het dan duidelijk, dat, na de verwerping dier voorstellen van onze zijde, de afgevallene gewesten nog deel maken van ons grondgebied; zoo is het dan ook waar, dat Koning *Willem* gerestigd is, op eijnen bodem te handelen zoo en gelijk het hem in regtvaardigheid toekomt, en dat de militaire wandeling van ons leger door België, ten einde billijke voorwaarden van scheiding te erlangen, niet onder het gebied der mogendheden staat. De bedreiging van Frankrijk van Antwerpen onder deszelfs bescherming te nemen, en de afzending van deszelfs leger naar onze grenzen en de aanbieding eener Engelsche vloot, — niet om bestaande en oprégt gevestigde verbonden ter eenvoet te brengen, maar om het bproer te wettigen, en een edelijk, dapper en getrouw Volk, dat zijn grondgebied verdedigt en voor zijn behoud strijd en te offeren; — is dan een schandvlek voor Europa, waarvan de geschiedenis in date dagen gewagen zalen. Wij lezen wij in den brief der Conferentie, dat de vrede zoo gevaarlijk is door Z.M. en door Holland. Deze afscheiding van den Koning en de Hollandsche natie, als door de kundigste staatslieden gezegd, pand ongegrond klinken in de ooren van hen, die weten, dat de belangen tusschen Koning en Volk in Nederland één en dezelfde zijn, maar die vermetele aanklaging bewijst, dat die groote staatslieden niet dehoorlijk zijn ingelicht omtrent de ware gesteldheid van ons Vaderland, maar dat men potdeelt naar de *diatribes* der Fransche dagbladen. Meer te midden van dit alles is nog iets bemoedigends, het is de verklaring des Konings dat Hij bij zijn aangenomen stelsel, dat ook dat der geheele natie is, zal volharden. Die koninklijke volharding doet een aan den Vorst, die het volk dat hij regeert, toont te kennen en te waarderen; die kloeke houding zal Nederland redden van den ondergang; de Conferentie zal terug deinzen bij het aanschouwen van de houding der geheele Natie met het huis van Nassau aan hare hoofd, zij zullen den ondergang niet durven bewerkstelligen; de aanblik der eendragtigheid moedige tot misdrijf gereede hand doen terug trekken. Frankrijk heeft, inmiddels, ter bereiking van eigen voordeel, den vrede op Belgischen bodem gesteld, wij blijven gelooven, dat hetzelve niet *in naam* en *op last den vijf mogendheden* handelt; namelijk, in dien geest, waarin de jongste brief der conferentie gesteld is: eerder zouden wij moeten gelooven, dat de krijgsverrigtingen van den moedigen *Willem van Oranje* en de oppositie in Engeland de Conferentie de zaken anders zal hebben doen inzien. Ja, wij vertrouwen het bijkans, als wij ons herinneren, dat de briefwisseling tusschen ons en Frankrijk is geheim gehouden; dat de fransche legerbenden stille aanschouwers waren van den kampstrijd bij Leuven, van waar zij slechts weinige uren verwijderd waren, zoodat zij, daar de slag 's morgens vroeg begonnen is, gemakkelijk op den middag daaraan hadden kunnen deelnemen: ja dat zij, tegenstrijdig aan de proclamatie van den maarschalk *Gérard*, zonder vijandelijkheden te plegen, aan de linkerflank onzes legers stonden en de Prins *van Oranje* rustig terug trekt, na zich overtuigd te hebben, dat de vrede tusschen ons en Frankrijk behouden blijft. Of evenwel die intogt der Franschen op belgisch grondgebied niet ligtelijk aanleiding geven kan tot een' algemeenen oorlog, hebben wij hier niet te onderzoeken. Genoeg is het, dat in de laatste dagen de eer des lands gewroken en het vaderland van deszelfs ondergang gered is.

Wij vernemen, dat er eene aanzienlijke promotie, bij het leger heeft plaats gehad. Ons ontbreekt de naauwkeurige opgave der daarin deelende officieren; alleen hebben wij den kolonel *Paravicini* als tot generaal bevorderd hooren noemen. De Majoors der Artillerie *Trip* en *Steenberghe* zijn tot Luitenant-Kolonels bij dat wapen benoemd.

— Daar het ons gebleken is, vooral in de laatste dagen, hoedanig en te regt bloedverwanten, vrienden en naastbestaanden zich verontrusten, bij het niet ontvangen van berigten hunner dierbaarste betrekkingen in het leger; zoo achten wij ons verpligt, als der zaak volkomen bewust, het publiek in te lichten, omtrent de wijze waarop de veldpost werkzaam is, als waardoor vrees en beangstheid wegens niet ontvangen van brieven, grootendeels zal worden verminderd.

Men herinnere zich, dat ons leger bestaat uit een, bij Leuven met den vijand in aanraking geweest zijnde divisien; terwijl er zich slechts één Veldpost ten dienste van die allen bij de armee opdoet. Deze inrigting moet steeds daar gevestigd zijn, waar zich het Hoofdkwartier des Prinsen van *Oranje* bevindt. Nu spreekt het van zelf, dat slechts een zeer klein getal onzer troepen in dat Hoofdkwartier aanwezend is, en verre het meeste gedeelte zich op eenen, nog al aanmerkelijken afstand van daar in den omtrek ophoudt, en dan nog wel meest in dienst-betrekking, zonder veel tijd te hebben, of gelegenheid, of schrijfgereedschap, of middel van verzending naar het bureau van den veldpost in het Hoofdkwartier. Vooral troepen op *bivouac* kunnen van deze post-inrigting weinig voordeel trekken, maar moeten geduldig het oogenblik afwachten, waarin zij als het ware, dat postkantoor passeren. Hierover goed

nadenkende, zal niemand zich onnatig bevreesd maken, of dadelijk het te ongegrond denkbeeld vormen van sneuvelen, kwetsen, of ziek-wezen der zijnen in onze rangen.

Eindelijk wete men, dat alzoo, naar aanleiding van het vorenstaande, ook de uitreiking van naar het leger verzonden brieven niet met die regelmaat geschieden kan, waarmede andere post-inrigtingen kunnen te werk gaan, en dit te minder, dewijl en door de gedurige verplaatsing van het hoofdkwartier, en door de te nemen zeer lange omwegen, deels nog wegens onveiligheid van de groote baan, dépêches en brieven niet altijd den weg van spoed kunnen inslaan, om den weg van zekerheid niet te missen.

— Van Maastricht wordt ons gemeld, dat aldaar, tijdens het oprukken onzer troepen derwaarts, eene soort van complot ontdekt was, ten gevolge waarvan mevr. *Pieters*, de wed. van eenen kapitein-magazijn-meester, bij welke zeventien geweren en de noodige ammunitie gevonden waren, met hare dochter, door den kommandant, de stad uitgedreven was. De heeren *Bosch*, de vader, en diens schoonzoon *Bonhomme*, waren insgelijks geboeid ter stad uitgeleid. De jonge *Bosch*, een gaanasheer, en de boekverkooper *Buri*, waren gevangen gezet.

— De overwinning van den Prins van Oranje op den generaal *Daine*, was te Londen bekend geworden en alduar algemeen toegejuicht. Deze overwinning heeft den ongunstigen indruk, welke het gebeurde te Brussel in September, omtrent den moed en krijgshaftigheid der Hollanders, had nagelaten, grootendeels weggenomen. Ook de discussien, dezer dagen in het Lagerhuis gehouden, hebben de leden volkomen overtuigd, dat, welke beschuldigingen men ook tegen den koning van Holland mag inbrengen, hij geheel en al, van al wat naar verraderij of kwade trouw zweemt, is vrijgepleit.

— Te Brussel liep op den 11den het gerucht, dat het leger van den generaal *Gérard* door 40,000 fransche vrijwilligers gevolgd werd.

— Nopens de bewegingen van den russischen veldmaarschalk, zegt de Warschausche staats-courant, kunnen wij niets met zekerheid mededeelen, dan dat de russische voorposten gisteren na How ingenomen te hebben, tot Sochaczew (omstreeks negen uren gaans van Warschau) voortgerukt zijn. Wanneer de veldmaarschalk bij zijne vroegere ontwerpen blijft, dan kan men elk oogenblik eenen hoofdslag te gemoet zien; want hij is altijd zijne gewoonte geweest, om, na verschillenden schijnbaar werkeloos te zijn gebleven, eensklaps eenen beslissenden stap te doen. Generaal *Rüdiger* heeft, zoo ver men weet, tot nog toe slechts kleine afdeelingen bij Josefow over den Weissehel doen gaan.

De Warschausche dagbladen bewerен overigens, dat de generaal *Dembinski*, die tijdens de vlugt van Giełgud naar Pruisen, in Litthauen achter gebleven was, zich gelukkig door de Russen, eenen weg gebaand had, en met 5000 man bij Stoczek, niet ver van Warschau, was aangekomen.

— Van het kasteel van Antwerpen zijn berigten tot den 14 dezer ontvangen, volgens welke destijds aldaar niets van belang was voorgevallen. Uit dezelve blijkt voorts, dat de onzen bij [illegible] uitval uit het kasteel op den 5den zich zoover verspreid, en zoo vele vijandelijke werken vernield hebben, dat het eenigen tijd geduurd heeft eer men eene volledige opgave van het door hen verrigte had kunnen doen. Thans was echter gebleken, dat het getal der vernagelde vijandelijke vuurmonden, niet zoo als in ons n°. 159 gemeld werd, 18, maar *seven-en-twintig* bedragen heeft; dat bovendien op eene der batterijen eene aanmerkelijke voorraad ammunitie verteld, de landgereedschappen gebroken, en de affuiten zoo veel mogelijk onbruikbaar gemaakt zijn, hebbende men bij denzelfden uitval in het gelucht Kiel nog 106 geweren der burgerwacht vermeesterd en aan stukken geslagen.

— In Londen meent men stellig te weten, dat koning *Leopold* order zou gegeven hebben, om het verwachtte *silveren service* met de belgische wapenen, zijne statiekoets en andere huisterijen van thuis verwachtende, vooreerst nog niet af te zenden, aangezien Z. K. H. zich niet zoo zeer op zijn gemak gevoelde als Z. M. zich had voorgesteld en dus vooreerst ook alle festiviteiteiten in België bleven uitgesteld.

FRANKRIJK.

Parijs, den 12den Augustus.

De dey van Algiers is gisteren alhier aangekomen en aan het *Hotel van London* afgetapt. Men zegt, dat hij Parijs zal bijven bewonen.

— Gisteren avond is de groote deputatie van de kamer der pairs, belast met het adres dier kamer in antwoord op 's Koning's troonsaanspraak, den koning aan te bieden, bij Z. M. toegelaten.

De afgevaardigden beraadslagen nog steeds over het van hunnen kant te presenteren adres. In de zitting van gisteren zijn deze deliberatien voortgezet, echter niet afgeloopen. Aller oogen waren, in het begin dier zitting, op de plaatsen gevestigd, welke de graaf *Sebastiani* en de generaal *Lamarque* gewoon zijn te bekleeden, niet een van beide waren tegenwoordig. De leden spraken onder elkander van eene ontmoeting, die .... tusschen twee generaals .... oude wapenbroeders .... denzelfden morgen zou hebben plaats gehad. Midden onder de deliberatien echter verschijnen de graaf *Sebastiani* en kort daarna ook de generaal *Lamarque*. Hunne naam ging van mond tot mond. Zie hier, wat een onzer dagbladen deswegens zegt: » Twee geachte generaals, gelijkelijk bekend door hunnen persoonlijken moed en door hunne welsprekendheid als redenaars, hebben elkander des morgens van den 11den in het Bois de Boulogne ontmoet. Zij waren van de heeren *Jacqueminot* en *de Rumigny* vergezeld. Op de stellige verzekering echter van weerskanten, dat er geen oogmerk tot beleedigen was geweest in de zaak, welke tot deze zamenkomst aanleiding moet hebben gegeven, zijn de beide heeren, zich wederzijdsch de hand drukkende gescheiden, na de oude vriendschap, welke hen sints zoo lang vereenigd heeft, te hebben vernieuwd.

— De daling, welke zich ten beurze van eergisteren geopenbaard had en na de beurs nog had aangehouden, heeft haren invloed nog in het begin der beurs van gisteren blijven uitoefenen; de fondsen waren slap, maar weldra deden zich koopers op, en, deze, hoezeer in geen groot getal, deden den koers verbeteren. Niet de staats-tijdingen hebben dit resultaat voortgebracht, dewijl integendeel de bevestiging der volkomen nederlaag van de Belgen ontvangen was.

De 5 pCts. stonden, ter beurze van gisteren, 86,00; de 3 pCt. 54,00. De Napolsche waren op 66 genoteerd.

— Op het einde der beurs verzekerde men, dat er slechte tijdingen uit Polen aangekomen waren.

De ondergeteekende eerst aanwezend Officier van Gezondheid bij het hospitaal der vesting Breda, betuigt bij deze zijnen hartelijken dank aan de Kommissie te Rotterdam *ter inzameling van liefdegiften ten behoeve van het leger* voor de toezending, der onderscheidene verfrisschingen voor de Lijders in bovengenoemd hospitaal.

Breda, 13 *Augustus*, 1831. BADE.

De Ondergeteekende, eerst aanwezend Officier van Gezondheid bij het hospitaal te Breda, betuigt bij deze zijnen hartelijken dank voor het aan hem toegezondene, ten behoeve der zieken en gekwetsten, als: van de Heeren G. en S. te Amsterdam twee kisten Citroenen, een Banknootje groot *f* 25, aan sp. *f* 10 goud, benevens eenig Pluksel, Zwachels en Scheurlinnen van Mevrouw S. en Mejufvrouw S. en S.

Door de zorg van Mevrouw *van Oijen*, te Haarlem, een mand met Beessenap, een stuk Suiker, Pluksel, Compressen en Windsels.

Van de Israëlitische Gemeente alhier eene somma van *twee Gulden vijftig Cents* en van den Heer *Morel* van dezelfde Gemeente, eene somma van *twee Gulden vijftig Cents*.

Breda, 15 *Augustus* 1831. BADE.

De ondergeteekende, eerst aanwezend Officier van Gezondheid bij het hospitaal te Breda, betuigt bij deze zijnen hartelijken dank, voor de aan hem toegezonden hoeveelheid Pluksel, drie Scheurlakens en *f* 10 aan kontanten, van N. N. te Amersfoort.

Breda, 15 *Augustus* 1831. BADE.

VADERLANDSCHE GIFTEN.

De Ondergeteekenden hebben voor onze vaderlandsche gehoudene liefdegiften wederontvangen:

Van een onbekenden uit deze stad een pak pluksel.

Idem, met letter T., twee lakens.

Van G. V. R. te Utrecht een pak pluksel.

Uit Dordrecht van B. E. een pak pluksel en windsels.

Van Mevrouw van Embden te Vreeswijk, een pak pluksel.

Van den Jonker L. van Boecop te Breda een pakje pluksel en windsels.

Van de jonge Juffrouw S. Cardoll een pakje pluksel, windsels en compressen, met een drievoudig versje.

Van een onbekenden uit Breda een pak met pluksel en windsels.

Van H. een pak pluksel en windsels.

Van M. voor onze gewonde Landgenooten 6 linnen lakens.

Van Mevrouw de W. te Sluis, een pak pluksel, nevens een Banknootje van *f* 40.

Van den Heere Huydecoper van Nigtevecht te Utrecht, een pak pluksel en windsels.

Van een onbekenden uit deze stad een pak pak pluksel en windsels.

Van den Heere Mitchell, postdirecteur te Zaandam, een pak pluksel, windsels en compressen.

Nog hebben de ondergeteekenden ontvangen, uit handen van den Wel Eerwaarden Heer Wessels predikant te Terheyden, de opbrenger eener collecte, ten behoeve der Vaderlandsche Strijders gedaan bij de Hervormde gemeente dier plaats, ter gelegenheid van den algemeenen Dankdag op Zondag den 14den dezer gedaan, welke collecte de somme van *f* 24,80 opgebragt heeft; — benevens nog eene som van *f* 16,05, zijnde de opbrenger van ingezamelde gelden door den Heere Luyten, van eenige arbeiders aan den steenweg te Terheyden.

BROESE & COMP.

*** NIEUWE STOOMPACKET-VAART tusschen *ROTTERDAM en LONDEN*.

voor Goederen en Passagiers.

Het nieuwe, bijzonder snelle en gemakkelijk ingerigte Stoomschip *the London Merchant*, Kapitein *Thomas Moore*, groot 600 Tonnen, voorzien van twee Stoommachines van lage drukking, te zamen 200 paardekracht, met afgezonderde Eetzaal en 100 Bedden, zal vertrekken

Van Rotterdam.

Zaturdag den 20 Augustus, ten 9 ure des morgens.
" 27 " " 3 " " namiddags.

Van Londen.

Woensdag den 17 Augustus, ten 12 ure des namiddags.
" 24 " " 8 " " morgens.
" 31 " " 12 " " namiddags.

Adres bij D. BURGER en ZOON, te Rotterdam, Boompjes, A, no. 120.

*** STOOM-PACKETVAART tusschen ROTTERDAM en LONDEN.

Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot *the King of the Netherlands*, Kapitein *Richard Sharp*, vertrekt van Rotterdam naar Londen volkelijks Maandag, ten één ure na den middag.

NB. De Goederen, op de Vrije Rijnvaart gedeclareerd, moeten op den dag van het vertrek, ten 9 ure des morgens, aan boord zijn.

Adres bij J. VAN OMMEREN Fz., Katendoor.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.